

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»**

Кафедра педагогіки

КНЯЖЕВА І. А., НОЗДРОВА О. П.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ, ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІЧНА ІННОВАТИКА В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»**

для здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем
зі спеціальності 014.021 (Англійська мова та зарубіжна література)

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 16 від 29 травня 2025 року)

Розробники:

доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Княжева І. А.; кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки Ноздрова О.П.

Рецензенти:

Койчева Т. І., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Тягнирядно Є. В. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри мовної підготовки Одеського державного університету внутрішніх справ.

Княжева І. А., Ноздрова О.П.

Методичні рекомендації до проведення практичних занять, організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Педагогічна інноватика в закладах освіти» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 014.021 (Англійська мова та зарубіжна література). Одеса: Університет Ушинського, 2025. 40 с.

Методичні рекомендації до проведення практичних занять, організації самостійної роботи обов'язкової навчальної дисципліни «Педагогічна інноватика в закладах освіти» містять плани проведення, зміст практичних занять і самостійної роботи, тематику індивідуальних навчально-дослідних завдань та методичні рекомендації щодо їх виконання. Розроблені для ознайомлення здобувачів вищої освіти зі структурою та змістом навчальної дисципліни і призначені для планування, підготовки та проведення практичних занять і самостійної роботи.

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Вступ.....	5
3. Засоби діагностування і критерії оцінювання результатів навчання.....	8
4. Організація практичних занять та самостійної роботи та методичні рекомендації щодо їх використання.....	16
5. Завдання для практичної та самостійної роботи здобувачів освіти	19
6. Методичні рекомендації щодо підготовки до практичних занять.....	27
5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання	29
6. Питання для виконання завдань самостійної роботи.....	31
7. Тести для самоконтролю.....	33
8. Список рекомендованої літератури.....	38

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, ОПП, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Статус дисципліни: Обов'язкова	
	Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)	Мова навчання: українська	
		Рік навчання:	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: есе	Спеціальність: 014 Середня освіта Предметна спеціальність: 014.021 Англійська мова та зарубіжна література	Семестр:	
Загальна кількість годин – 120		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Лекції	
		16 год.	4 год.
		Практичні	
		24 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		70 год.	100 год.
		Індивідуальні завдання:	
		10 год.	10 год.
		Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 44,4% / 55,6%

для заочної форми навчання – 10% / 90%

2. ВСТУП

Мета навчальної дисципліни: оволодіння магістрантами загальними засадами педагогічної інноватики, змістом та структурою інноваційної педагогічної діяльності, сучасними технологіями навчання; формування умінь проєктування, педагогічних інновацій, творчого мислення, готовності до інноваційної професійної діяльності.

Передумови для вивчення дисципліни: одночасно з вивченням навчальної дисципліни студенти магістратури мають опанувати знання з таких навчальних дисциплін: «Психологія освіти», «Методика викладання фахових дисциплін».

Очікувані результати навчання:

ПРН 1. Демонструвати вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблювати знання з предметної області.

ПРН 3. Розуміти різноманітності культурних контекстів, ефективно вирішувати завдання педагогічної діяльності у взаємодії із суб'єктами освітнього процесу, які представляють різні культури

ПРН 4. Формулювати наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструвати навички їх критичного аналізу, обирати найкращі практики для їх вирішення, генерувати нові ідеї.

ПРН 5. Діяти ефективно та відповідально у професійній діяльності, демонструвати лідерські якості

ПРН 8. Проводити та проводити навчальні заняття різних типів та забезпечувати досягнення запланованих результатів навчання з урахуванням вікових, індивідуальних, психологічних та національних особливостей і потреб здобувачів освіти, зокрема особливих потреб в умовах інклюзії.

ПРН 9 .Добирати інструменти оцінювання та здійснювати об'єктивне оцінювання результатів навчання із застосуванням методів, що відповідають цілям оцінювання, змісту і характеру навчальної дисципліни

ПРН 18. Добирати та адаптувати сучасні, ефективні та інноваційні методики і технології навчання, що забезпечують досягнення результатів навчання дисципліни,

ПРН 19. Здійснювати моніторинг власної професійно-педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби та обирати ресурси для професійного розвитку впродовж життя

ПРН1 20. Організовувати та забезпечувати виховний процес, планувати і здійснювати роботу класного керівника/куратора академічної групи

Очікувані результати навчання дисципліни:

Здобувач вищої освіти повинен:

- знати про розвиток інноваційних процесів в освіті, про сутність інноваційної діяльності, її різні сфери: педагогічний процес, інноваційна поведінка, спілкування, міжособистісні та міжгрупові стосунки в інноваційному освітньому середовищі;
- позитивні сторони інноваційних технологій та можливі труднощі, які зустрінуться при їх практичній реалізації;
- логіко-системний аналіз щодо застосування різноманітних інноваційних педагогічних технологій у закладах освіти;
- особливості педагогічної інновації відповідно до цілей і завдань освітнього процесу, урахування рівня підготовки здобувачів освіти; ;
- вибирати основні форми контролю, оцінки якості й результативності інноваційної освітньої діяльності здобувачів вищої освіти;
- рівні сформованості готовності педагогів до інноваційної діяльності;
- класифікувати інноваційні методики та технології для забезпечення якості освітнього процесу в закладах освіти;
- визначати залежність якості й ефективності інноваційного освітнього процесу закладів освіти від його змісту, організаційних форм, принципів, засобів, технологій і методів, креативності та творчості в їх застосуванні.

Здобувач вищої освіти вміє:

- ставити педагогічну мету та вибирати оптимальну інноваційну педагогічну технологію для її реалізації;
- аналізувати і творчо застосовувати сучасні інноваційні концепції, програми, завдання, зміст, принципи, методи, форми, засоби, технології ефективної організації інноваційного освітнього процесу у закладах освіти;
- вибирати та застосовувати в професійній діяльності адекватний педагогічній ситуації інструментарій сучасних інноваційних інформаційних та освітніх технологій для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності;
- здійснювати взаємодію з іншими людьми, працювати в команді, аргументовано обстоювати власну позицію, демонструвати здатність співпрацювати з представниками різних вікових і професійних груп;
- володіти прийомами організації, планування та здійснення науково-педагогічного інноваційного експерименту у закладах освіти з урахуванням сучасного рівня розвитку науки, новопосталих складних спеціалізованих завдань і професійних проблем;
- удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень, соціально відповідально та свідомо застосовувати знання, уміння і навички під час практичного вирішення професійних завдань у підготовці фахівців у закладах освіти;

- на основі здатності до критичного аналізу, оцінювання й синтезу нових і складних ідей, до участі в критичному діалозі, здійснювати порівняльну характеристику традиційної та інноваційної системи української і зарубіжної освіти.

Унаслідок досягнення результатів навчання здобувачі вищої освіти в контексті змісту навчальної дисципліни мають опанувати такі **компетентності:**

Загальні компетентності:

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; ефективно вирішувати завдання педагогічної діяльності під час позитивної взаємодії із суб'єктами освітнього процесу – представниками різних культур.

ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 5. Здатність застосовувати кращі практики у професійній діяльності.

ЗК 6. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, використання інформаційних та комунікаційних технологій.

Спеціальні компетентності:

СК 02. Здатність планувати та проводити навчальні заняття та забезпечувати досягнення запланованих результатів навчання з урахуванням індивідуально-психологічних особливостей здобувачів освіти, зокрема їхніх особливих освітніх потреб в умовах інклюзивного навчання

СК 03. Здатність розробляти критерії, обирати інструменти оцінювання та здійснювати об'єктивне оцінювання та моніторинг результатів навчання на засадах компетентнісного підходу

СК 13. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної професійно-педагогічної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу

СК 14. Здатність організовувати процес навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти, а також різні види й форми навчальної та пізнавальної діяльності, позаурочної, позакласної та позааудиторної роботи зі здобувачами використовуючи здоров'язбережувальні технології, виконувати обов'язки класного керівника/куратора академічної групи.

Міждисциплінарні зв'язки: «Психологія», «Педагогіка», «Методика викладання англійської мови та літератури у старшій школі».

3. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Індивідуальне опитування, колективна співбесіда, перевірка виконання практичних завдань, формування дидактичного портфоліо, есе, письмове опитування, презентація результатів самостійної роботи, екзамен.

Демонстрування результатів навчання: дискусія, усні доповіді, робота в парах, робота в команді, рольова гра, тренінг, презентація результатів самостійної роботи

Критерії оцінювання за всіма видами контролю

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90– 100 А)	Здобувач вищої освіти має міцні знання з навчальної дисципліни, володіє і доречно використовує термінологічний апарат педагогічної інноватики як науки; знає відмінно інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти; на підставі вивченої основної та додаткової літератури, висловлює свої думки, доцільно обґрунтовує їх, виявляє креативність у виконанні індивідуальних і колективних завдань під час самостійної роботи. Відповіді повні, відрізняються логікою та аргументованістю. Знає: про розвиток інноваційних процесів в освіті, про сутність інноваційної діяльності, її різні сфери: педагогічний процес, інноваційна поведінка, спілкування, міжособистісні та міжгрупові стосунки в інноваційному освітньому середовищі; позитивні сторони інноваційних технологій та можливі труднощі, які зустрінуться при їх практичній реалізації; логіко-системний аналіз щодо застосування різноманітних інноваційних педагогічних технологій у закладах освіти; особливості педагогічної інновації відповідно до цілей і завдань освітнього процесу, урахування рівня підготовки здобувачів освіти; про основні форми контролю, оцінки якості й результативності інноваційної освітньої діяльності здобувачів вищої освіти; рівні сформованості готовності педагогів до інноваційної діяльності; про класифікацію інноваційних методик та технологій для забезпечення якості освітнього процесу в закладах освіти; про залежність якості й ефективності інноваційного освітнього процесу закладів освіти від його змісту, організаційних форм, принципів, засобів, технологій і методів, креативності та творчості в їх застосуванні. Уміє: ставити педагогічну мету та вибирати оптимальну інноваційну педагогічну технологію для її реалізації; аналізувати і творчо застосовувати сучасні інноваційні

	технології, програми, завдання, зміст, принципи, методи, форми, засоби ефективної організації інноваційного освітнього процесу у закладах освіти; вибирати та застосовувати в професійній діяльності адекватний педагогічній ситуації інструментарій сучасних інноваційних інформаційних та освітніх технологій для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності; здійснювати взаємодію з іншими людьми, працювати в команді, аргументовано обстоювати власну позицію, демонструвати здатність співпрацювати з представниками різних вікових і професійних груп; володіє прийомами організації, планування та здійснення науково-педагогічного інноваційного експерименту у закладах освіти з урахуванням сучасного рівня розвитку науки, новопосталих складних спеціалізованих завдань і професійних проблеми; удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень, соціально відповідально та свідомо застосовувати знання, уміння і навички під час практичного вирішення професійних завдань у підготовці фахівців у закладах освіти; на основі здатності до критичного аналізу, оцінювання й синтезу нових і складних ідей, до участі в критичному діалозі, здійснювати порівняльну характеристику традиційної та інноваційної системи української і зарубіжної освіти.
Добре (82-89 В)	Злобувач вищої освіти має добрі знання навчального матеріалу, обізнаний із основним науково-понятійним апаратом педагогічної інноватики як науки; знає добре інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти; аргументовано висловлює свої думки, виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань під час самостійної роботи. Усні відповіді відрізняються логікою та аргументованістю, хоча вони не завжди повні. Знає: про розвиток інноваційних процесів в освіті, про сутність інноваційної діяльності, її різні сфери: педагогічний процес, інноваційна поведінка, спілкування, міжособистісні та міжгрупові стосунки в інноваційному освітньому середовищі; позитивні сторони інноваційних технологій та можливі труднощі, які зустрінуться при їх практичній реалізації; логіко-системний аналіз щодо застосування різноманітних інноваційних педагогічних технологій у закладах освіти; особливості педагогічної інновації відповідно до цілей і завдань освітнього процесу, урахування рівня підготовки

	здобувачів освіти; про основні форми контролю, оцінки якості й результативності інноваційної освітньої діяльності здобувачів вищої освіти; рівні сформованості готовності педагогів до інноваційної діяльності; про класифікацію інноваційних методик та технологій для забезпечення якості освітнього процесу в закладах освіти; про залежність якості й ефективності інноваційного освітнього процесу закладів освіти від його змісту, організаційних форм, принципів, засобів, технологій і методів, креативності та творчості в їх застосуванні. Здебільшого демонструє уміння: аналізувати і творчо застосовувати сучасні інноваційні технології, програми, завдання, зміст, принципи, методи, форми, засоби ефективної організації інноваційного освітнього процесу у закладах освіти; вибирати та застосовувати в професійній діяльності адекватний педагогічній ситуації інструментарій інноваційних сучасних інформаційних та освітніх технологій для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності; здійснювати взаємодію з іншими людьми, працювати в команді, аргументовано обстоювати власну позицію, демонструвати здатність співпрацювати з представниками різних вікових і професійних груп; володіє прийомами організації, планування та здійснення науково-педагогічного інноваційного експерименту в закладах освіти з урахуванням сучасного рівня розвитку науки, новопосталих складних спеціалізованих завдань і професійних проблеми; удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень, соціально відповідально та свідомо застосовувати знання, уміння і навички під час практичного вирішення професійних завдань у підготовці фахівців у закладах освіти; на основі здатності до критичного аналізу, оцінювання й синтезу нових і складних ідей, до участі в критичному діалозі, здійснювати порівняльну характеристику традиційної та інноваційної системи української і зарубіжної освіти.
Добре (74-81 С)	Здобувач вищої освіти має достатні знання навчального матеріалу, здебільшого обізнаний із основним науково-понятійним апаратом педагогічної інноватики як науки; знає інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти ; аргументовано висловлює свої думки, подекуди демонструє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних

завдань під час самостійної роботи. Водночас усні відповіді не завжди відрізняються логікою та аргументованістю, вони не завжди повні. Знає, але припускається окремих помилок у відповідях на запитання про: про розвиток інноваційних процесів в освіті, про сутність інноваційної діяльності, її різні сфери: педагогічний процес, інноваційна поведінка, спілкування, міжособистісні та міжгрупові стосунки в інноваційному освітньому середовищі; позитивні сторони інноваційних технологій та можливі труднощі, які зустрінуться при їх практичній реалізації; логіко-системний аналіз щодо застосування різноманітних інноваційних педагогічних технологій у закладах освіти; особливості педагогічної інновації відповідно до цілей і завдань освітнього процесу, урахування рівня підготовки здобувачів освіти; про основні форми контролю, оцінки якості й результативності інноваційної освітньої діяльності здобувачів вищої освіти; рівні сформованості готовності педагогів до інноваційної діяльності; про класифікацію інноваційних методик та технологій для забезпечення якості освітнього процесу в закладах освіти; про залежність якості й ефективності інноваційного освітнього процесу закладів освіти від його змісту, організаційних форм, принципів, засобів, технологій і методів, креативності та творчості в їх застосуванні.

Час від часу демонструє **вміння**: аналізувати і застосовувати сучасні інноваційні технології, програми, завдання, зміст, принципи, методи, форми, засоби ефективної організації інноваційного освітнього процесу у закладах освіти; вибирати та застосовувати в професійній діяльності адекватний педагогічній ситуації інструментарій інноваційних сучасних інформаційних та освітніх технологій для успішного й ефективного здійснення професійної інноваційної діяльності; здійснювати взаємодію з іншими людьми, працювати в команді, аргументовано обстоювати власну позицію, демонструвати здатність співпрацювати з представниками різних вікових і професійних груп. Здобувач вищої освіти не завжди виявляє вміння соціально відповідально та свідомо застосовувати знання, вміння і навички під час практичного вирішення професійних завдань у підготовці фахівців у закладах освіти; до участі в критичному діалозі, здійснення порівняльної характеристики традиційної та інноваційної системи української і зарубіжної освіти.

Задовільно (64-73 D)	Здобувач вищої освіти на репродуктивному рівні володіє знаннями навчального матеріалу, в основному обізнаний із основним науково-понятійними апаратом педагогічної інноватики як науки; недостатньо знає інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти, водночас не здатний аргументовано висловити свої думки, виявляти творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань під час самостійної роботи. Усні відповіді не відрізняються повнотою, логікою та аргументованістю. Знає, але припускається істотних помилок у відповідях на запитання про: розвиток інноваційних процесів в освіті, про сутність інноваційної діяльності, її різні сфери: педагогічний процес, інноваційна поведінка, спілкування, міжособистісні та міжгрупові стосунки в інноваційному освітньому середовищі; позитивні сторони інноваційних технологій та можливі труднощі, які зустрінуться при їх практичній реалізації; логіко-системний аналіз щодо застосування різноманітних інноваційних педагогічних технологій у закладах освіти; особливості педагогічної інновації відповідно до цілей і завдань освітнього процесу, урахування рівня підготовки здобувачів освіти; про основні форми контролю, оцінки якості й результативності інноваційної освітньої діяльності здобувачів вищої освіти; рівні сформованості готовності педагогів до інноваційної діяльності; про класифікацію інноваційних методик та технологій для забезпечення якості освітнього процесу в закладах освіти; про залежність якості й ефективності інноваційного освітнього процесу закладів освіти від його змісту, організаційних форм, принципів, засобів, технологій і методів, креативності та творчості в їх застосуванні. Демонструє нестійкі вміння: аналізувати і застосовувати сучасні інноваційні технології, програми, завдання, зміст, принципи, методи, форми, засоби ефективної організації інноваційного освітнього процесу у закладах освіти; вибирати та застосовувати в професійній діяльності адекватний педагогічній ситуації інструментарій інноваційних сучасних інформаційних та освітніх технологій для успішного й ефективного здійснення інноваційної професійної діяльності; здійснювати взаємодію з іншими людьми, працювати в команді, аргументовано обстоювати власну позицію, демонструвати здатність співпрацювати з представниками різних вікових і професійних груп; соціально відповідально та
---------------------------------	--

	свідомо застосовувати знання, уміння і навички під час практичного вирішення професійних завдань у підготовці фахівців у закладах освіти; до участі в критичному діалозі, здійснення порівняльної характеристики традиційної та інноваційної системи української і зарубіжної освіти.
Задовільно (60-63 E)	Здобувач вищої освіти не завжди володіє знаннями навчального матеріалу, майже не обізнаний із основним науково-понятійним апаратом педагогічної інноватики як науки; не здатний аргументовано висловити свої думки, виявляти творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань під час самостійної роботи. Усні відповіді безсистемні і фрагментарні. Знає, але постійно припускається істотних помилок у відповідях на запитання про: розвиток інноваційних процесів в освіті, про сутність інноваційної діяльності, її різні сфери: педагогічний процес, інноваційна поведінка, спілкування, міжособистісні та міжгрупові стосунки в інноваційному освітньому середовищі; позитивні сторони інноваційних технологій та можливі труднощі, які зустрінуться при їх практичній реалізації; логіко-системний аналіз щодо застосування різноманітних інноваційних педагогічних технологій у закладах освіти; особливості педагогічної інновації відповідно до цілей і завдань освітнього процесу, урахування рівня підготовки здобувачів освіти; про основні форми контролю, оцінки якості й результативності інноваційної освітньої діяльності здобувачів вищої освіти; рівні сформованості готовності педагогів до інноваційної діяльності; про класифікацію інноваційних методик та технологій для забезпечення якості освітнього процесу в закладах освіти; про залежність якості й ефективності інноваційного освітнього процесу закладів освіти від його змісту, організаційних форм, принципів, засобів, технологій і методів, креативності та творчості в їх застосуванні. Майже не демонструє вміння: аналізувати і застосовувати сучасні інноваційні технології, програми, завдання, зміст, принципи, методи, форми, засоби ефективної організації інноваційного освітнього процесу у закладах освіти ; вибирати та застосовувати в професійній діяльності адекватний педагогічній ситуації інструментарій інноваційних сучасних інформаційних та освітніх технологій для успішного й ефективного здійснення інноваційної професійної діяльності;

	здійснювати взаємодію з іншими людьми, працювати в команді, аргументовано обстоювати власну позицію, демонструвати здатність співпрацювати з представниками різних вікових і професійних груп; соціально відповідально та свідомо застосовувати знання, уміння і навички під час практичного вирішення професійних завдань у підготовці фахівців у закладах освіти; до участі в критичному діалозі, здійснення порівняльної характеристики традиційної та інноваційної системи української і зарубіжної освіти.
Незадовільно (35-59 FX)	Здобувач вищої освіти фактично не володіє знаннями навчального матеріалу, не обізнаний із основним науково-понятійним апаратом педагогічної інноватики або застосовує його не правильно; не здатний аргументовано висловити свої думки, не виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань під час самостійної роботи. Усні відповіді безсистемні і фрагментарні або взагалі відсутні. Постійно припускається істотних помилок у відповідях на запитання про: розвиток інноваційних процесів в освіті, про сутність інноваційної діяльності, її різні сфери: педагогічний процес, інноваційна поведінка, спілкування, міжособистісні та міжгрупові стосунки в інноваційному освітньому середовищі; позитивні сторони інноваційних технологій та можливі труднощі, які зустрінуться при їх практичній реалізації; логіко-системний аналіз щодо застосування різноманітних інноваційних педагогічних технологій у закладах освіти; особливості педагогічної інновації відповідно до цілей і завдань освітнього процесу, урахування рівня підготовки здобувачів освіти; про основні форми контролю, оцінки якості й результативності інноваційної освітньої діяльності здобувачів вищої освіти; рівні сформованості готовності педагогів до інноваційної діяльності; про класифікацію інноваційних методик та технологій для забезпечення якості освітнього процесу в закладах освіти; про залежність якості й ефективності інноваційного освітнього процесу закладів освіти від його змісту, організаційних форм, принципів, засобів, технологій і методів, креативності та творчості в їх застосуванні. Не демонструє, або демонструє зрідка вміння: аналізувати і застосовувати сучасні інноваційні технології, програми, завдання, зміст, принципи, методи, форми, засоби ефективної організації інноваційного освітнього процесу у закладах

	освіти; вибирати та застосовувати в професійній діяльності адекватний педагогічній ситуації інструментарій інноваційних сучасних інформаційних та освітніх технологій для успішного й ефективного здійснення інноваційної професійної діяльності; здійснювати взаємодію з іншими людьми, працювати в команді, аргументовано обстоювати власну позицію, демонструвати здатність співпрацювати з представниками різних вікових і професійних груп; соціально відповідально та свідомо застосовувати знання, уміння і навички під час практичного вирішення професійних завдань у підготовці фахівців у закладах освіти; до участі в критичному діалозі, здійснення порівняльної характеристики традиційної та інноваційної системи української і зарубіжної освіти
--	--

**ОПАНОВУЮЧИ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗДОБУВАЧ ПОВИНЕН ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦИПІВ
АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ:**

- сумлінно, вчасно й самостійно (крім випадків, які передбачають групову роботу) виконувати навчальні завдання, завдання проміжного та підсумкового контролю;
- бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- ефективно використовувати час на навчальних заняттях для досягнення навчальних цілей, не марнуючи його на зайві речі;
- сумлінно виконувати завдання з самостійної роботи, користуватися інформацією з надійно перевірених джерел, опрацьовувати запропоновані та додаткові літературні джерела та Інтернет-ресурси.

**4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІЧНА ІННОВАТИКА В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»**

Теми практичних занять

	Кількість годин	
	Денна	Заочна
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади педагогічної інноватики		
Круглий стіл «Педагоги-новатори в історії вітчизняної педагогіки»	2	1
Практичне заняття «Нормативно-правове забезпечення організації інноваційної діяльності в системі освіти України»	2	
Круглий стіл «Сучасні підходи в освіті»	2	
Ділова гра «Дослідник»	2	
Усього за змістовий модуль	8	1
Змістовий модуль 2. Інноваційні педагогічні технології навчання в системі вищої освіти.		
Прес-конференція «Співіснування двох стратегій організації навчання – традиційної та інноваційної»	2	1
Ділова гра «Експертиза сучасних інноваційних методів і технологій навчання у закладах освіти»	2	
Семінар «Інноваційні підходи до організації навчання у закладах освіти»	2	
Усього за змістовий модуль	6	1
Змістовий модуль 3. Інноваційна діяльність педагога – передумова його конкурентоздатності.		
Практичне заняття «Зміст та структурні компоненти інноваційної професійної діяльності викладача закладу вищої освіти»	2	2
Дискусія «Вимоги до особистості викладача сучасної освіти»	4	
Диспут «Викладач 21 століття. Яким йому бути?»	2	2
Круглий стіл «Моделювання занять з елементами інноваційних технологій навчання»	2	
Усього за змістовий модуль	10	4
Разом:	24	6

Самостійна робота

Змістовий модуль, тема	Кількість годин		Форма контролю
	Денна	Заочна	
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади педагогічної інноватики			
Тема 1. Розв'язування кросвордів з використанням тезауруса педагогічної інноватики	8	14	Індивідуальна, групова співбесіда, усне опитування, перевірка практичних завдань, екзамен
Тема 2. Схарактеризувати нормативну базу з організації інноваційного процесу навчання в закладах освіти та скласти концептуальну карту щодо цієї тематики	8	9	
Тема 3. Схарактеризувати сучасні підходи педагогічної інноватики у вигляді блок-схеми або концептуальної карти	8	10	
Тема 4. Ознайомитися з педагогічною технологією: поняття, сутність, особливості. Визначити її позитивні та негативні риси.		4	
Змістовий модуль 2. Інноваційні педагогічні технології навчання в системі вищої освіти			
Тема 5. Розкрити сучасні інноваційні технології навчання. Визначити їх позитивні та негативні риси.	6	7	Індивідуальна, групова співбесіда, усне опитування, перевірка практичних завдань, екзамен
Тема 6. Підготувати фрагмент лекції (за вибором) про інноваційну технологію навчання з мультимедійною презентацією	6	11	
Тема 7. Розробити концептуальні карти щодо інноваційних підходів до організації навчання у закладах освіти. Охарактеризувати їх структуру (за фахом).	6	8	
Змістовий модуль 3. Інноваційна діяльність педагога – передумова його конкурентоздатності.			
Тема 8. Розробити програму інноваційної діяльності педагога	10	6	Індивідуальна, групова співбесіда, усне опитування, перевірка
Тема 9. Визначити основні вимоги до викладача сучасної вищої освіти (концептуальні карти), до усіх учасників освітнього процесу.	10	7	
Тема 10. Ознайомитися з традиційними та інноваційними технологіями навчання. Дати	8	14	

порівняльну характеристику.			практичних завдань, екзамен
Тема 11. Розробити концептуальну карту з теми власного магістерського дослідження (з елементами інноваційної технології навчання)		10	
Разом	70	100	

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНОЇ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Теоретичні питання до заняття:

Тема 1. Інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти.

Соціальні та наукові передумови виникнення педагогічної інноватики. Педагогічно-новатори в історії вітчизняної педагогіки. Педагогіка співробітництва як новаторський рух у педагогіці 80-х років ХХ ст. Співпраця і співтворчість як характеристики інноваційності у процесах навчання і виховання.

Круглий стіл «Педагоги-новатори в історії вітчизняної та зарубіжної педагогіки»

Питання для обговорення:

1. Охарактеризуйте інноваційну систему освіти сучасної України.
2. Охарактеризуйте історію виникнення та розвитку інноваційної освіти України (19-20 ст.).
3. Охарактеризуйте історію виникнення та розвитку інноваційної освіти зарубіжжя (19-20 ст.).
4. Порівняйте інноваційні процеси України та європейської країни (Польща, Китай, Англія, Франція тощо). Назвіть позитивні та негативні сторони традиційної та інноваційної освіти.
5. Робота в мікрогрупах.

Кожна група обирає тему щодо історії виникнення й розвитку інноваційної освіти України та будь-якої країни зарубіжжя. Завдання: розробіть систему інноваційного навчання в закладах освіти України та європейської держави. Групи готують презентації власних проєктів, кожен проєкт обговорюється, робиться висновок про те, які позитивні та негативні сторони інноваційної освіти України та зарубіжжя вони виокремили.

6. Вирішення міні-кейсів: формування особистісних цінностей особистості, готовності для професійної інноваційної діяльності у закладах освіти України

Завдання самостійної роботи:

- розв'язування кросвордів з використанням тезауруса педагогічної інноватики;
- запропонуйте схему, що висвітлює призначення курсу «Педагогічна інноватика у закладах освіти» у структурі професійної підготовки майбутнього фахівця;

Теоретичні питання до заняття:

Тема 2. Сутність педагогічної інноватики.

Інноваційність як ознака сучасності. Інновації та глобальні освітні тенденції. Пріоритетні завдання сучасної освіти в контексті інноваційних змін у педагогічній теорії та практиці. Державна інноваційна політика в галузі освіти. Сутність педагогічної інноватики. Об'єкт, предмет та завдання педагогічної інноватики як науки. Структура педагогічної інноватики. Класифікація педагогічних нововведень. Науково-понятійний апарат сучасної педагогічної інноватики. Нормативно-правове забезпечення організації інноваційної діяльності в системі освіти України.

Закони України та нормативні акти щодо організації системи вищої професійної педагогічної освіти. Особливості інноваційної діяльності вищої школи у сучасних умовах. Міжнародні вимоги щодо вищої освіти і перспективи створення єдиного Європейського простору вищої освіти («Всесвітня декларація про вищу освіту для ХХІ століття: підходи і практичні заходи», Болонська декларація, «Велика Хартія Університетів», «Положення про організацію навчального процесу у закладах вищої освіти» щодо організаційних основ роботи педагогічного ЗВО»). Закони України «Про фахову передвищу освіту»

Практичне заняття «Нормативно-правове забезпечення організації інноваційної діяльності в системі освіти України».

Питання для обговорення:

1. Охарактеризуйте Закони України та нормативні акти щодо організації інноваційної системи педагогічної освіти.
2. Які особливості інновацій у сучасних умовах?
3. Які міжнародні вимоги знаєте щодо інноваційної освіти, перспективи створення єдиного Європейського простору вищої освіти?
4. Охарактеризуйте основні положення Всесвітньої декларації про вищу освіту для ХХІ століття, Болонської декларації, «Великої Хартії Університетів».
5. Охарактеризуйте основні положення Національної стратегії розвитку освіти щодо вимог і вдосконалення інноваційної професійно-педагогічної підготовки майбутніх фахівців у вищій школі.
6. Розробіть методичні рекомендації, спрямовані: на запровадження освітніх стандартів і створення на їх основі освітньо-професійних програм і структурно-логічної схеми підготовки.

Результати доповісти на практичному занятті.

Завдання самостійної роботи:

- складіть тезаурус вищої освіти;

- створіть електронну скриньку законодавчих документів у сфері вищої освіти;
- схарактеризувати нормативну базу з організації інноваційного процесу навчання в закладах освіти та скласти концептуальну карту щодо цієї тематики.

Теоретичні питання до заняття:

Тема 3. Типологія інноваційних підходів у сучасній освіті

Технологічний підхід в освіті. Історія виникнення технологічного підходу. Компетентнісний підхід в освіті як системна інновація. Пріоритетні завдання сучасної освіти в контексті інноваційних змін. Інтеграція в освіті. Інтегроване навчання: діяльнісний та тематичний підходи. Роль і місце інтеграції у сучасному освітньому середовищі. Сутність та особливості інтегрованого навчання. Переваги інтегрованого навчання.

Круглий стіл «Сучасна типологія інноваційних підходів в освіті»

Питання для обговорення:

1. У чому сутність технологічного підходу?
2. Що означає компетентнісний підхід?
3. У чому сутність особистісно-діялісного підходу: поняття «особистість», «діяльність», «професійна діяльність», «мотиви», «потреби»?
4. У чому сутність компетентнісного підходу: сутність понять «компетентність», «компетенція», «готовність до професійної діяльності», складники компетентності фахівця іноземної мови?
5. Робота в мікрогрупах.

Кожна група вибирає типологічний інноваційний підхід. Завдання: розробіть систему інноваційного навчання в межах обраного підходу. Групи готують презентації власних проєктів, кожен проєкт обговорюється, робиться висновок про те, який з підходів доцільно застосовувати на практичних заняттях в університеті.

Завдання самостійної роботи:

- схарактеризувати сучасні підходи педагогічної інноватики у вигляді блок-схеми або концептуальної карти.

Теоретичні питання до заняття:

Тема 4. Педагогічна технологія: поняття, сутність, особливості.
Хронологія введення в педагогіку поняття «технологія». Еволюція поняття «педагогічна технологія»: основні аспекти, порівняльний аналіз. Етапи розвитку педагогічної технології у світовому освітньому просторі. Основні ознаки педагогічної технології. Структура опису педагогічної технології. Класифікація педагогічних технологій. Головні ознаки сучасних педагогічних технологій. Поняття авторської педагогічної технології.

Ділова гра «Дослідник».

Питання для обговорення:

1. Охарактеризуйте педагогічну інноватику у структурі наукового знання.
2. Розкрийте сутність особистісно-орієнтованої освіти та технології.
3. Розкрийте структурні компоненти інноваційної професійної діяльності викладача закладу вищої освіти.
4. Розкрийте головні ознаки сучасних педагогічних технологій.
5. Завдання: розробіть методичні рекомендації, спрямовані на створення та посилення позитивних емоцій у здобувачів вищої освіти за допомогою інноваційного навчання. Результати доповіді на практичному занятті.

Завдання самостійної роботи:

- ознайомитися з педагогічною технологією: поняття, сутність, особливості; визначити її позитивні та негативні риси;
- розробіть презентацію «Головні ознаки сучасних педагогічних технологій в закладах вищої освіти».

Теоретичні питання до заняття:

Тема 5. Традиційні та інноваційні технології навчання: порівняльна характеристика

Співіснування двох стратегій організації навчання – традиційної та інноваційної. Традиційні технології навчання: мета, засоби, позитивні здобутки та межі застосування. Основні положення дидактичної системи Й. Ф. Гербарта. Особливості, етапи, переваги та недоліки пояснювально-ілюстративного навчання. Загальна характеристика педоцентричної системи Дж. Дьюї. Поняття «традиційне навчання», «інноваційне навчання». Сутність інноваційного навчання. Особливості традиційного та інноваційного підходів до навчання. Порівняльна характеристика традиційного та інноваційного навчання. Умови запровадження інноваційного навчання у закладах освіти.

Прес-конференція «Співіснування двох стратегій організації навчання – традиційної та інноваційної»

Питання для обговорення:

1. Які особливості традиційної та інноваційної системи освіти?
2. Охарактеризуйте мету, цілі традиційної та інноваційної системи освіти.
3. Аналіз професіограми викладача під час традиційної та інноваційної системи навчання (сутність поняття «педагогічна майстерність», основні структурні компоненти педагогічної майстерності (гностичний, конструктивно-проективний, організаційний, комунікативний, перцептивно-рефлексивний), рівні педагогічної майстерності (елементарний, базовий, досконалий, творчий). Запишіть на аркуші 20 якостей, необхідних викладачу. У групі обговоріть ці якості та складіть загальний перелік якостей, з якими погодилася група. Проранжуйте перелік за рівнем значущості якостей (від 1 до 20).
4. Проаналізуйте науковий концепт «інтерактивного інноваційного підходу»: генеза поняття та напрями реалізації в освітньому інноваційному процесі. Обговоріть отримані результати.

Завдання самостійної роботи:

- підготувати фрагмент лекції (за вибором) про інноваційну технологію навчання з мультимедійною презентацією.

Теоретичні питання до заняття:

Тема 6. Загальна характеристика інноваційних технологій навчання: інформаційні технології, технології дистанційного навчання, технології інтерактивного навчання, модульні технології як відкриті системи навчання (модульно-тьюторна система), технологія ситуаційного навчання (кейс-метод), технології дослідницького (евристичного) навчання (навчання на дослідженнях), проєктне навчання, імітаційні технології навчання (ігрові, тренінгові, дискусійні, навчання у співробітництві), критична (екстремальна) ситуація як навчальна модель, адаптивне навчання.

Ділова гра «Експертиза сучасних інноваційних методів і технологій навчання у закладах освіти».

Питання для обговорення:

1. Охарактеризуйте принципи організації інноваційного освітнього процесу в закладах освіти.
2. Розкрийте зміст поняття «новаторство», «інноватика», «інноваційна технологія навчання»

3. Яка класифікація інноваційних методів навчання?

4. Які традиційні й інноваційні методи навчання здобувачів вищої освіти ви знаєте?

5. Від чого залежить вибір інноваційних методів навчання у викладанні педагогічних дисциплін?

6. Робота в мікрогрупах.

Кожна група вибирає сучасну інноваційну технологію навчання у закладах освіти.

Завдання: розробіть інноваційні методи та засоби навчання в межах обраної технології. Групи готують презентації власних проєктів, кожен проєкт обговорюється, робиться висновок про те, яку сучасну інноваційну технологію доцільно застосовувати під час проведення уроку або на практичних заняттях в університеті

7. Вирішення міні-кейсів: застосування активного навчання та умов ефективного використання методів і засобів інноваційного викладання педагогічних дисциплін у закладах освіти.

Завдання самостійної роботи:

- розробити концептуальні карти щодо інноваційних підходів до організації навчання у закладах освіти, охарактеризувати їх структуру (за фахом).

Теоретичні питання до заняття:

Тема 7. Творча індивідуальність сучасного педагога.

Характеристики інноваційного викладача 21 століття та його нові ролі (розробник програм, фасилітатор, тьютор, експерт, модератор, наставник, презентатор, тренер, наставник, менеджер, консультант, методист, адміністратор, лектор, перемовник, керівник-лідер, дослідник, психолог, андрагог, агент змін).

Диспут «Педагог 21 століття. Яким йому бути?»

Питання для обговорення:

1. Яка роль педагога в організації інноваційної освітньо-виховної роботи зі студентською молоддю?

2. Як визначити готовність педагогів до інноваційної діяльності та рівень її сформованості?

3. Як відбувається розвиток інноваційної поведінки педагога?

4. Вирішення міні-кейсів: застосування тренінгів з розвитку педагогічної техніки викладача закладу вищої освіти.

Завдання самостійної роботи:

- визначити основні вимоги до викладача сучасного закладу вищої освіти (концептуальні карти), до усіх учасників освітнього процесу;
- розробіть презентацію «Структура педагогічної майстерності педагога».

Теоретичні питання до заняття:

Тема 8. Викладач закладу вищої освіти як суб'єкт інноваційної педагогічної діяльності. Готовність педагога до інноваційної діяльності

Сучасні підходи до визначення структури інноваційної педагогічної діяльності. Сутність поняття «інноваційна педагогічна діяльність», «інноваційна професійна діяльність викладача». Зміст та структурні компоненти інноваційної професійної діяльності викладача закладу вищої освіти. Типологія педагогів за їх ставленням до нововведень. Готовність педагогів до інноваційної діяльності, рівні її сформованості. Розвиток інноваційної поведінки педагога.

Практичне заняття «Зміст та структурні компоненти інноваційної професійної діяльності викладача закладу вищої освіти».

Питання для обговорення:

1. Охарактеризуйте професійно-педагогічну культуру викладача закладу вищої освіти.
2. Назвіть складники педагогічної культури викладача закладу вищої освіти.
3. Охарактеризуйте професійну усталеність викладача закладу вищої освіти.
4. Яка типологія педагогів за їх ставленням до нововведень?
5. Робота в мікрогрупах.

Кожна група вибирає одну з варіативних педагогічних позицій і ролей викладача у закладах вищої освіти. Завдання: розробіть одну з позицій - викладач як модератор, фасілітатор, методолог, тьютор, коуч, ігротехнік. Групи готують презентації власних проєктів, кожен проєкт обговорюється, робиться висновок про те, яку педагогічну позицію доцільно застосовувати під час проведення уроку або на практичних заняттях в університеті.

Завдання самостійної роботи:

- розробити програму інноваційної діяльності педагога;
- розробіть презентацію «Викладач як модератор, фасілітатор, методолог, тьютор, коуч, ігротехнік».

Теоретичні питання до заняття:

Тема 9. Моделювання занять з елементами інноваційних технологій навчання - інтерактивного та особистісно-орієнтованого як інноваційного способу організації освітнього процесу

Впровадження інтерактивних технологій навчання в освітній процес Суть інтерактивних технологій (за Л. Пироженко та О. Пошетун): інтерактивні технології кооперативного навчання; інтерактивні технології колективно-групового навчання; технології ситуативного моделювання; технології опрацювання дискусійних питань. Вимоги та принципи організації занять з використанням інтерактивних технологій у закладах освіти. Поняття особистісно-орієнтованої освіти та навчання. Сутність, мета і завдання особистісно-орієнтованої освіти та навчання. Моделі та технології особистісно-орієнтованого навчання і виховання. Активні методи як невід'ємні складові особистісно-орієнтованого навчання і виховання.

Круглий стіл «Моделювання занять з елементами інноваційних технологій навчання»

Питання для обговорення:

1. Розкрийте основні структурні компоненти побудови інноваційного заняття.
2. Охарактеризуйте інноваційні методи навчання, які ви використовуєте.
3. Розробіть методичні рекомендації, які спрямовані на організацію інноваційного освітньо-виховного середовища, враховуючи різні інноваційні технології навчання.

Завдання самостійної роботи:

-розробити концептуальну карту з теми власного магістерського дослідження (з елементами інноваційної технології навчання).

6. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття (грецьк. *prakticos* – діяльний) – це форма навчального заняття, яка орієнтована на закріплення вивченого теоретичного матеріалу, його більш глибоке засвоєння і формування вмінь застосовувати теоретичні знання в практичних, прикладних цілях. Отже, особлива увага на практичних заняттях приділяється виробленню навчальних або професійних умінь і навичок. У структурі практичного заняття домінує самостійна робота студентів.

Мета практичних занять – поглиблення професійних знань, формування самостійного професійного мислення та професійної компетенції та культури. Практичні заняття орієнтовані на вирішення таких завдань: поглиблення, закріплення і конкретизацію знань, отриманих на лекціях і в процесі самостійної роботи; формування практичних умінь і навичок, необхідних у майбутній професійно-педагогічній діяльності; розвиток здатності спостерігати та пояснювати явища, що вивчаються; розвиток самостійності тощо.

Для ефективної роботи впродовж практичного заняття радимо врахувати і виконати такі вимоги щодо підготовки до нього.

1. Уважно прочитати, як сформульована тема практичного заняття, визначити її місце в навчальному плані курсу, встановити взаємозв'язки з іншими темами.

2. Вивчити заплановані для практичного заняття проблеми для опрацювання.

3. Ознайомитися із завданнями для самостійної роботи з теми і методичними рекомендаціями щодо їх виконання.

3. З'ясувати, які знання, вміння і навички можна придбати внаслідок виконання практичних завдань.

4. Підібрати необхідні для виконання практичних завдань науково-методичні джерела й опрацювати їх.

5. Застосувати власний студентський і педагогічний досвід для виконання практичних завдань.

7. Виконати запропоновані практичні завдання для самостійної позааудиторної роботи, оформлюючи їх відповідно до вимог.

8. Вибудовувати власну аргументовану думку щодо педагогічних проблем, які вивчаються. Будь-яка позиція, викладена Вами може бути обговорена. Проте це обговорення повинно носити кваліфікований характер. Тому не потрібно вдовольнятися однією лише унікальністю своєї позиції без необхідної теоретичної підготовки. Не всяка унікальна позиція заслуговує на увагу: думка Сократа і думка студента, не рівноважні, хоча і той, й інший – є людиною.

9. Пам'ятайте, що в роботі на практичному занятті найбільше цінується: уміння виділити головне; показ зв'язку, місця проблеми в загальній структурі навчальної дисципліни; самостійність, здатність узагальнювати матеріал не тільки з лекцій, а й з інших джерел, власна позиція при аналізі змісту проблеми; здатність запропонувати власний оригінальний спосіб вирішення практичного завдання, наводити власні приклади для ілюстрації положень, що відстоюються; вміння застосовувати свої знання і досвід для вирішення педагогічної проблеми.

Усе це наблизить і підготує Вас до реалій майбутньої професійно-педагогічної діяльності.

**7. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ
(ІНДЗ)
есе (за вибором)**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Есе «Порівняльна характеристика сучасних інноваційні вітчизняних та зарубіжних технологій навчання» (за вибором)		
2	Есе «Організація інноваційного освітнього процесу в закладах освіти (за вибором)»		
	Разом	10	10

**ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИКОНАННІ ІНДЗ ПОВИНЕН
ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ,
НЕ ДОПУСКАТИ АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ.**

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання (відповідно до ст. 69 Закону України «Про вищу освіту»).

Види академічного плагіату:

- копіювання;
- перефразування;
- компіляція;
- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;
- подання як власних робіт, виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання.

8. ПИТАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ

ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Схарактеризуйте основні напрями і тенденції інноваційного розвитку освіти України
2. Проаналізуйте основні напрями інноваційного розвитку освітньої системи.
3. Схарактеризуйте основні принципи, що забезпечують інноваційний розвиток сучасної освіти:
4. Розкрийте сутність співпраці і співтворчості як характеристики інноваційності у процесах навчання й виховання.
5. Розкрийте сутність педагогічної інноватики
6. Обґрунтуйте основні напрями й об'єкти педагогічних інноваційних перетворень
7. Державна інноваційна політика в галузі освіти. Закони України і нормативні акти щодо організації системи вищої професійної педагогічної освіти. Закони України «Про фахову передвищу освіту».
8. Міжнародні вимоги щодо вищої освіти і перспективи створення єдиного Європейського простору вищої освіти («Всесвітня декларація про вищу освіту для ХХІ століття: підходи і практичні заходи», Болонська декларація, «Велика Хартія Університетів».
9. Схарактеризуйте об'єкт, предмет та завдання педагогічної інноватики як науки.
10. Нормативно-правове забезпечення організації інноваційної діяльності в системі освіти України.
11. Обґрунтуйте технологічний підхід в освіті
12. Схарактеризуйте компетентнісний підхід в освіті як системну інновацію.
13. Роль і місце інтеграції у сучасному освітньому середовищі.
14. Сутність та особливості інтегрованого навчання. Переваги інтегрованого навчання
15. Схарактеризуйте «педагогічну технологію»: поняття, сутність, особливості
16. Класифікація педагогічних технологій. Поняття авторської педагогічної технології.
17. Традиційні та інноваційні технології навчання: порівняльна характеристика.
18. Умови запровадження інноваційного навчання у закладах освіти.
19. Основні положення дидактичної системи Й.Ф. Гербарта.
20. Особливості, етапи, переваги та недоліки пояснювально-ілюстративного навчання.
21. Загальна характеристика педоцентричної системи Дж. Дьюї.
22. Традиційні технології навчання: мета, засоби, позитивні здобутки та межі застосування.

23. Схарактеризуйте інформаційні технології навчання
24. Схарактеризуйте технології дистанційного навчання
25. Схарактеризуйте технології інтерактивного навчання
26. Схарактеризуйте модульні технології як відкриті системи навчання (модульно-тьюторна система),
27. Схарактеризуйте технологію ситуаційного навчання (кейс-метод)
28. Схарактеризуйте технології дослідницького (евристичного) навчання (навчання на дослідженнях)
29. Схарактеризуйте імітаційні технології навчання (ігрові, тренінгові, дискусійні)
30. Характеристика інноваційного викладача 21 століття та його нові ролі (фасилітатор, тьютор, експерт, модератор, наставник, тренер, наставник, менеджер, консультант, методист, адміністратор тощо)
31. Зміст та структурні компоненти інноваційної професійної діяльності викладача закладу освіти.
32. Готовність педагогів до інноваційної діяльності, рівні її сформованості. Розвиток інноваційної поведінки педагога
33. Сутність інтерактивних технологій навчання. Вимоги та принципи організації занять з використанням інтерактивних технологій у закладах освіти.
34. Поняття особистісно зорієнтованої освіти та навчання. Сутність, мета і завдання особистісно-орієнтованої освіти та навчання.
35. Активні методи як невід'ємні складові особистісно-орієнтованої освіти та навчання.
36. Змодельуйте заняття з елементами інноваційних технологій навчання - інтерактивного й особистісно зорієнтованого як інноваційного способу організації освітнього процесу.
37. Визначте основні критерії та рівні інновацій.
38. Розкрийте сучасні підходи до класифікації педагогічних інновацій.
39. Схарактеризуйте основні критерії оцінювання освітніх інновацій.
40. Доведіть тезу «Інноваційна діяльність – передумова конкурентоспроможності майбутнього педагога».

9. ТЕСТИ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

Тест «Педагогічна інноватика у закладах освіти» (підсумковий)

1. Сутність інтегрованої педагогічної технології – це..

- а) система формування цілісних знань про об'єкт, що вивчається, і який є основою створення «образу світу»; знання з різних дисциплін;
- б) метод активного проблемно-ситуативного аналізу, заснований на навчанні шляхом вирішення конкретних ситуацій.

2. Сутність проблемної педагогічної технології – це..

- а) стимулювати інтерес до нових знань, до саморозвитку за допомогою вирішення особистих проблем і використання цих знань у конкретній практичній діяльності;
- б) сукупність методів і технічних засобів збирання, організації, збереження, опрацювання, передачі і подання інформації, що розширює знання і розвиває їх можливості щодо керування технічними і соціальними проблемами.

3. Сутність технології дистанційного навчання – це..

- а) організація освітнього процесу, що базується на принципі самостійного навчання, де учні віддалені від викладача у просторі, але водночас мають можливість у будь-який момент підтримувати діалог за допомогою засобів комунікації;
- б) спосіб досягнення дидактичної мети через детальну розробку проєкту (технології), яка має завершитись реальним, практично відчутним результатом.

4. Сутність інтерактивної технології – це...

- а) надати можливість учням обмінюватись думками, ідеями, пропозиціями, а викладач стає організатором спільної діяльності, ділової співпраці, творчого пошуку, що дозволяє залучати до процесу пізнання всіх;
- б) організація навчального процесу, заснована на реконструкції моделі (гейміфікації) діяльності у межах запропонованого сценарію.

5. Нова українська школа базується на принципах особистісно орієнтованого підходу (вставьте пропущені слова):

- 1. Принцип (врахування індивідуальних особливостей).
- 2. Принцип (дитина є суб'єктом педагогічної взаємодії в системі суб'єкт-суб'єктних відносин)
- 3. Принцип самоактуалізації (підтримка потреби до прояву та розвитку потенційних можливостей, створення необхідних умов для цього).
- 4. Принцип (надання можливості вибору відповідних дій, засобів, поведінки тощо).

- 5.Принцип творчості та успіху (організація застосування знань, умінь, здібностей в нових умовах, створення ситуації успіху).
- 6.Принцип (укріплення віри в свої сили, почуття власної гідності; забезпечення комфортного психоемоційного стану); співпереживання (додає сил, віри в свої можливості);
- 7.Принцип створення емоційно збагачених виховних ситуацій (сприяють емоційному переживанню знань про моральні норми, знання набувають емоційної значущості);
- 8.Принцип особистісно розвиваючого спілкування (залучає вихованців до суспільних цінностей);
- 9.Принцип аналізу власних і чужих учинків (сприяє роботі над помилками, формуванню мотивації, умінь прогнозувати та передбачати наслідки дій, вчинків та гуманістичної спрямованості).

Слова для довідок: варіативності, суб'єктивності, індивідуалізації, оптимізму.

6.У викладацькій діяльності можна виділити п'ять рівнів спілкування:

- А)Примітивний – в основу ставлення до студента закладені примітивні правила та реакції поведінки – амбіції, самовдоволення, зловтіха. Викладач демонструє свою зневажливість. Студент для викладача виступає засобом досягнення мети навчально-виховного процесу.
- Б) Маніпулятивний – взаємини зі студентом будуються на грі, суть якої полягає в бажанні виграти у спілкуванні, використовуючи різні прийоми, лестоці. Студент при цьому є об'єктом маніпуляції. Він заляканий і інфантильний.
- В) Стандартизований –домінує формальна структура спілкування. Спостерігається слабка орієнтація на особистість: викладач дотримується стандартів етикету, але таке поводження є поверхневим і не зачіпає особистісного рівня, реалізовується нарівні «масок». Студент, як самотійний об'єкт, відчуває байдужість викладача поза «маскою», і фактично залишається об'єктом маніпуляції.
- Г) Діловий – орієнтуючись на справу, викладач бере до уваги особистісні характеристики студента лише в контексті ефективності діяльності. Викладач дотримується стандартів етикету, визнає за студентом право на самотійність. Студент для викладача є значимим залежно від внеску до спільної діяльності, однак в особистому житті студент залишається самотійним.
- Д) Особистісний – спілкування базується на глибокій зацікавленості до студента, визнанні самотійності його особистості. Викладач любить студентів, уся його діяльність спрямована на розвиток їхньої духовності, а особистісне спілкування стає спілкуванням духовним. Студент довіряє викладачеві: викладач є авторитетом і найкращим посередником між ним і знаннями про навколишній світ, людей, себе.

Який рівень спілкування Ви виберете для майбутньої фахової діяльності? Обґрунтуйте.

7. Яку назву має принцип, згідно з яким виховний процес має будуватися на визнанні цінності особистості вихованця, повазі до його честі та гідності?

- а) демократизм;
- б) гуманізм;
- в) культуровідповідність;
- г) природовідповідність.

8. Принцип демократизації – це:

- а) процес виховання, що ґрунтується на принципах демократії, рівності, свободи й співтворчості дітей та дорослих;
- б) свідоме та активне виконання громадських обов'язків перед державою, суспільством, народом, дотримання та повага до законів країни.

9. Принцип гуманізації – це...

- а) система поглядів, що визнає цінність дитини як особистості, характеризується захистом її прав та свобод, вважає благо людини основним критерієм, а принцип рівності та справедливості – нормою взаємин між людьми;
- б) система заходів, спрямованих на пріоритетний розвиток загальнокультурних компонентів у змісті виховання.

10. Який принцип передбачає наповнення виховання національним змістом, спрямованим на формування самосвідомості громадянина?

- а) народності;
- б) етнізації;
- в) демократизації;
- г) гуманізації.

11. Принцип культуровідповідності – це...

- а) принцип педагогіки відповідно до якого процес виховання й соціалізації дитини має будуватися на основі духовної та матеріальної культури певного суспільства й народу;
- б) принцип, що сприяє збереженню та примноженню всієї різноманітності культурних цінностей, норм, зразків поведінки і форм діяльності в освітніх системах.

12. Назвати методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- а) словесні, наочні, практичні;
- б) методи формування пізнавальних інтересів учнів, метод стимулювання обов'язку й відповідальності в навчанні;
- в) усне опитування, письмовий контроль, практична контрольна перевірка.

13. Закінчіть речення:

Проблемний виклад, частково-пошуковий метод, дослідницький метод - це...

- 1) проблемні методи навчання;
- 2) практичні методи навчання;
- 3) наочні методи навчання;
- 4) словесні методи навчання.

14. Закінчіть речення:

Вправа, практична робота, лабораторна робота - це...

- 1) гностичні методи навчання;
- 2) практичні метод навчання;
- 3) наочні методи навчання;
- 4) проблемні методи навчання.

15. Технологія особистісно-орієнтованого навчання – ...

- 1) має за мету надати можливість проявляти самостійність мислення, незалежність, здатність до власного вибору діяльності, цілей та методів їх досягнення;
- 2) навчання шляхом вирішення конкретних ситуацій (вирішення кейсів). Кейс активізує аналітичні та комунікативні здібності, залишаючи учнів сам на сам із реальними ситуаціями.

16. Сутність якого принципу виховання виражають слова В.Сухомлинського: «Виховання – це не усунення недоліків, а зміцнення в дитині всього найкращого. В такому разі і недоліки усуваються самі по собі, їх витісняють бурхливі паростки досягнень»?

- а) опора на позитивне в особистості;
- б) поєднання поваги з вимогливістю до особистості;
- в) єдності та послідовності педагогічних вимог;

г) систематичності та наступності виховання.

17.3а формулюванням І. Зязюна, педагогічна майстерність – це комплекс властивостей особистості, яка забезпечує самоорганізацію високого рівня професійної діяльності на рефлексивній основі. Такими якостями є:

- 1) гуманізм, професійна компетентність, педагогічні здібності, педагогічний такт, педагогічна техніка тощо;
- 2) полікультурність, толерантність, взаєморозуміння.

10. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. 3 вид. випр. Київ: Академвидав, 2015. 304 с.
2. Дубасенюк О. І. Інноваційна педагогічна діяльність у вищій школі: стратегії та практика. Університетська книга. 2020. Одеса. 272 с.
3. Житеньова Н. В. Візуальні дидактичні засоби: створення та використання в освітній практиці: навч.-метод. посіб.; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків: Мітра, 2019. 88 с.
4. Зайченко І. В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі: навчальний посібник. Київ. 2017. 456 с.
4. Зайченко І. В., Теслюк В. М., Каленський А. Н. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи: підручник. За ред. проф. І. В. Зайченка. Київ: Видавництво Ліра-Київ, 2017. 484 с.
5. Інноваційні освітні технології: навчально-методичний посібник. Упорядник Л. М. Прокопів. Івано-Франківськ, 2020. 172 с.
6. Княжева І. А. Педагогіка вищої освіти: навчальний посібник. Одеса, Університет Ушинського, 2023. 150 с.
7. Кайдалова Л., Сабатовська-Фролкіна І., Альохіна Н., Шварп Н. Педагогіка і психологія вищої школи: навчальний посібник. Харків: НФаУ, 2019. 234 с.
8. Лаппо В. В. Педагогічна інноватика: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ: НАІР, 2020. 360 с.
9. Савченко В. Г., Андрюшина Л. Л. Традиційні та інноваційні педагогічні технології у вищій школі: Навчальний посібник для здобувачів II і III ступенів вищої освіти. Дніпро: «Візіон», 2019. 83 с.

Допоміжна

1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Томаневич Л. М. Університетська освіта. Навч. посіб. 3-є вид. Київ: Каравела, 2018. 304 с.
2. Дистанційні технології в освіті: збірник науково-методичних рекомендацій щодо організації виховання, навчання та розвитку учасників освітнього процесу під час карантину. Під ред. Ю. О. Бурцевої, Д. В. Малєєва. Краматорськ: Відділ інформаційно-видавничої діяльності, 2020. 95 с.
3. Козлова О., Гребеник Т. Керівництво громадянським вихованням студентської молоді. Видавництво: Університетська книга, 2015. 188 с.
5. Княжева І. А. Алгоритм конструювання лекційних занять у професійній підготовці майбутніх фахівців у галузі дошкільної освіти. *Науковий вісник*

Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Випуск 3(128). Серія : Педагогіка. Одеса, 2019. С. 71–76.

6. Княжева І. А. Професійне становлення майбутніх педагогів в умовах університетської освіти. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського*. Педагогічні науки. № 1 (68), лютий 2020. С. 110–115.

7. Княжева І. А. Технологічний підхід у педагогічній освіті. *Інноваційна педагогіка*. 2023. Вип. 65. Т. 1. С. 163–166. DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/63.1.30>

8. Найда Р. Г., Козлюк О. А. Педагогічна творчість. Практикум: навчально-методичний посібник, Рівне: РДГУ, 2018. 90 с.

9. Нова українська школа: соціально-психологічні технології підтримки: практичний посібник / за ред. Г. М. Бевз, С. Л. Кравчук; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021. 162 с.

10. Ноздрова О. П., Бартенева І. О., Осипова Т. Ю. Використання проєктних технологій під час викладання педагогічних дисциплін у професійній підготовці майбутніх учителів. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 68. Том 1. 2024. С. 97-100.

11. Ноздрова О. П. Організація самостійної роботи студентів-магістрантів до науково-дослідної діяльності в процесі вивчення педагогічних дисциплін. *Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2019. Вип. 71. С. 174–179.

12. Ноздрова О. П. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів-магістрантів при вивченні навчальної дисципліни «Педагогіка вищої освіти» *Інноваційна педагогіка: наук. журнал*. Одеса, 2019. Випуск 18. Том 2. С. 44–49.

13. Ноздрова О. П., Бартенева І. О. Формування професійної компетентності майбутніх учителів засобами ігрових технологій. *Інноваційна педагогіка: наук. журнал*. Одеса, 2021. Випуск 32. Том 1. С. 126–132.

14. Педагогічне проєктування в сучасній освіті: дидактичний і виховний аспект: кол. моногр. За заг ред. Пушкарьової Т. О. Київ: ТОВ НВП «Росток А. В. Т.», 2021. 124 с.

15. Педагогічні технології в підготовці вчителів: навч. посібник / кол. авторів; за ред. І. Ф. Прокопенка. 3-є вид., допов. і переробл. Харків: ХНПУ, 2018. 457 с.

16. Постова С., Федорчук А., Шмалюк М. Використання сучасних інформаційних технологій у процесі підготовки здобувачів фахової передвищої освіти в умовах дистанційного навчання. *Нові технології навчання*. 2021. № 95. С. 186–193.

17. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. 166 с.

18. Равчина Т., Шевелюк Г. Організація освітнього процесу в системі фахової передвищої освіти у вимірі законодавчих змін. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна*. 2019. Випуск 34. С.198–208

19. Руденко Ю. Д. Шляхи подолання кризи сучасної педагогіки. Київ: Просвіта. 2018. 278 с.

20. Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні: навчально методичний комплекс/ Авт. укл. Т.О. Дороніна. Кривий Ріг: КДПУ, 2018. 134 с.

21. Наголяк Є. Педагогічні технології: навчальний підручник. Видавництво: Центр навчальної літератури, 2019. 404 с.

22. Онишків З. Основи управління закладом загальної середньої освіти: навч. посібник для студентів вищих пед. навч. закладів. Київ: Навч. книга, Богдан, 2018. 192 с.

23. Равчина Т., Шевелюк Г. Організація освітнього процесу в системі фахової передвищої освіти у вимірі законодавчих змін. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна*. 2019. Випуск 34. С. 198–208.

24. Knyazheva I. A. Experience of methodical activity as a factor of professional development of future teachers in the conditions of Institutions of Higher Education [Досвід методичної діяльності як чинник професійного становлення майбутніх педагогів в умовах закладу вищої освіти]. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр.* / [редкол.: А. В. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя : КПУ, 2022. Вип. 81. С. 47–51.

25. Knyazheva I. A. Cultural dimension of professional training of future teachers [Культурологічний вимір професійної підготовки майбутніх учителів]. *Наука і освіта*. 2023. № 4. С. 6–10. DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2022-4-2>

26. Knyazheva I., Koycheva T., Osypova T., Bartienieva I., Nozdrova O., Halitsan O. Theoretical and methodological principles designing the professional education of future specialists in the conditions of the university space: collective monograph. Under the general editorship by professor Irina Knyazheva. Odesa: University, 2024. 328 p. <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/173>

27. Lystopad O, Mardarova I., Kniazheva I, Kudriavtseva O. Formation of the Operational Skills of Using Information and Communication Technologies in the Professional Activity of a Future Pedagogue. [Формування операційних умінь використання інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності майбутнього педагога]. *Arab World English Journal (AWEJ) Special Issue on CALL* Number 9. July 2023 P. 320–339. DOI: [10.24093/awej/call9.22](https://doi.org/10.24093/awej/call9.22)

28. Halchenko, V., Skoryk, T., Bartienieva, I., Nozdrova, O., Shtainer, T., Snyatkova, T. (2022). The Technology of Forming the Professional Culture of Future Teachers: from Reflection to Creativity [Технологія формування професійної культури майбутніх педагогів: від рефлексії до творчості]. *Revista Romaneasca*

Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт. URL : <http://www.mon.gov.ua>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: офіційний сайт URL:
<http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Одеська національна наукова бібліотека: офіційний сайт.
URL : <http://odnb.odessa.ua/>.
4. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт.
URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>
5. <http://dspace.pdpu.edu.ua> – веб-сторінка репозитарію Університету Ушинського.